

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Medycyna Katastrof
Kod przedmiotu*	MK
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	RATOWNICTWO MEDYCZNE
Poziom studiów	STUDIA I STOPNIA
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok III sem 5,
Rodzaj przedmiotu	Nauki kliniczne
Język wykładowy	POLSKI
Koordynator	dr n. o zdr. Dawid Filip
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr n. o zdr. Dawid Filip, dr Jan Ziobro

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
5	30	15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- ✓ zajęcia w formie tradycyjnej
- ✓ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE Z OCENĄ – SEM. 5

EGZAMIN – SEM. 5

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa znajomość KPP, MCR, zasady pierwszej pomocy

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Celem kształcenia w zakresie medycyny katastrof jest przygotowanie studentów do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej zasad prowadzenia akcji ratunkowej w wypadkach masowych i katastrofach oraz zasad udzielania pomocy poszkodowanym w miejscu w zdarzeniach o charakterze masowym.
C2	Celem kształcenia w zakresie medycyny katastrof jest przygotowanie studentów do planowania działań ratowniczych, oceny ryzyka oraz prowadzenia akcji ratunkowej w zdarzeniach masowych oraz współpracy z innymi służbami.
C3	Celem kształcenia w zakresie medycyny katastrof jest ukształtowanie postawy w trosce o zdrowie i życie poszkodowanych w zdarzeniach masowych oraz odpowiedzialności za ich bezpieczeństwo.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	rodzaje zagrożeń terrorystycznych oraz zasady przeciwstawiania się atakom terrorystycznym i bioterrorystycznym, a także prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego.	B.W43
EK_02	zasady dekontaminacji;	C.W21
EK_03	zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia;	C.W74
EK_04	zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej;	C.W75
EK_05	etyczne aspekty postępowania ratowniczego w zdarzeniach mnogich i masowych oraz katastrofach;	C.W87
EK_06	rodzaje obrażeń ciała, ich definicje oraz zasady kwalifikacji do centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci;	C.W93
EK_07	identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne;	C.U25
EK_08	dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej;	C.U58

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne sem 5.
Podstawowe pojęcia z zakresu medycyny katastrof. Zakres i charakter medycyny katastrof. Definicja i rodzaje zdarzeń masowych i katastrof. Klasyfikacja zdarzeń, podział katastrof wg WHO. „Złota godzina”. „Platynowe 10 minut”. Łańcuch przeżycia. Specyfika zdarzenia masowego i sytuacji szczególnej. Karta segregacji medycznej. System Państwowego Ratownictwa Medycznego.
Triage z zdarzeniach masowych. Pojęcie segregacji medycznej. Zestawy segregacyjne. System segregacji poszkodowanych START. Grupy segregacyjne. Inne systemy segregacji poszkodowanych. Segregacja wtórna.
Zarządzanie działaniami ratunkowymi w zdarzeniach masowych. Organizacja działań ratunkowych, System zarządzania i koordynacja działań medycznych. Dekontaminacja, punkt medyczny. Transport. Koordynator medycznych działań ratunkowych. Kierujący działaniami ratunkowymi. Zarządzanie informacją.
Zasady prowadzenia i dowodzenia akcją ratunkową. Logistyka ratownictwa medycznego w zdarzeniach masowych. Zasoby ludzkie i sprzętowe. Zasady prowadzenia segregacji medycznej. Transport rannych i chorych.
Specyfika pacjenta pediatrycznego w zdarzeniach masowych i sytuacjach szczególnych. Zagrożenia. Triage pediatryczny. Postępowanie medyczne w miejscu zdarzenia.
Szpitalny oddział ratunkowy w zdarzeniach masowych. Zasady współpracy zespołów ratownictwa medycznego ze szpitalnym oddziałem ratunkowym, LPR. Rola i zadania szpitalnego oddziału ratunkowego z zdarzeniach masowych. Alokacja poszkodowanych. Dysponowanie LPR.
Procedura postępowania na wypadek wystąpienia zdarzenia z dużą liczbą poszkodowanych
Katastrofy naturalne (trzęsienia ziemi, powodzie, huragany, tsunami itp.) – charakterystyka mechanizmów powstawania i negatywnych skutków wybranych zagrożeń powodowanych siłami natury w aspekcie potrzeb pomocowych i możliwości skutecznego niesienia pomocy
Katastrofy i awarie antropogeniczne (techniczne, budowlane, komunikacyjne, przemysłowe CBRN, itp.) – charakterystyka mechanizmów powstawania i negatywnych skutków wybranych zagrożeń powodowanych siłami natury w aspekcie potrzeb pomocowych i możliwości skutecznego niesienia pomocy
Organizacja akcji ratowniczych podczas katastrof naturalnych i antropogenicznych – podstawowa terminologia oraz zasady, mechanizmy i procedury związane z organizowaniem działań ratowniczych i pomocowych związanych z usuwaniem skutków sytuacji kryzysowych wywołanych siłami natury lub/oraz działalnością człowieka. Zabezpieczenie miejsca zdarzenia masowego. Środki ostrożności i ochrony osobistej. Zasady ewakuacji (metody, techniki i środki. Dekontaminacja – etapy i technik i środki.
Mechanizmy reagowania na katastrofy w Polsce – instrumenty prawne oraz organy administracji odpowiedzialne za organizowanie działań ratowniczych i pomocowych związanych z likwidacją skutków klęsk żywiołowych i katastrof (bieżące funkcjonowanie, państwa, zarządzanie kryzysowe, stany nadzwyczajne)
Specjalistyczne podmioty ratownicze odpowiedzialne za reagowanie w czasie klęsk żywiołowych itp. zdarzeniach masowych (zawodowe i społeczne) – rola i zakres działania oraz potencjał ratowniczy PSP i KSRG, OSPGOPR/TOPR, WOPR, PCK

Unijny mechanizm ochrony ludności (UM)– organizacja i zasady funkcjonowania europejskiego mechanizmu ochrony ludności, jako narzędzia wspólnotowego w zakresie przygotowania, zapobiegania i reagowania na klęski żywiołowe lub katastrofy spowodowane przez człowieka.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne sem 5.

Segregacja medyczna

Organizacja działań ratowniczych w zdarzeniach o charakterze masowym z działaniem lub bez działania czynnika niebezpiecznego (skażenie chemiczne)

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną z wykorzystaniem narzędzi kształcenia na odległość w interakcji ze studentami (MS Office 365). Ćwiczenia, gry symulacyjne,

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01-08	Zaliczenie forma pisemna – test lub forma opisowa semestr zimowy	Wykład
EK_01-08	Egzamin forma pisemna – test semestr letni	Wykład
EK_01-08	Min 1 raz kolokwium w każdym semestrze z możliwością wykorzystania narzędzi tj. MS Teams, Test portal, e-learning	Wykład
EK 01-08	Aktywność na zajęciach, obserwacje studentów	Ćwiczenia audytoryjne

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Sposób zaliczenia:

- Zaliczenie z oceną w sem 5, egzamin w sem 6 z całego przedmiotu

Formy zaliczenia:

Egzamin ma formę pisemną, testową

- w celu zaliczenia egzaminu student jest zobowiązany uzyskać 60 % poprawnych odpowiedzi

ZALICZENIE W DRUGIM TERMINIE ODBYWA SIĘ Z SESJI ZIMOWEJ POPRAWKOWEJ, MA FORMĘ PISEMNĄ.

WARUNKIEM ZALICZENIA JEST UDZIELENIE MIN 60 % POPRAWNYCH ODPOWIEDZI.

5,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 91-100%

4,5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 81-90%

4,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 71-80%

3,5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61-70%

3,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Arkadiusz Trzos Ratownictwo medyczne wobec współczesnych zagrożeń. Elamed Katowice 2019
2. Anita Podlasińska, Adam Stępka Zdarzenia masowe i konflikty zbrojne. Organizacja i procedury postępowania. PZWL Warszawa 2022
3. Medycyna ratunkowa i katastrof : podręcznik dla studentów uczelni medycznych / red. nauk. Andrzej Zawadzki ; [aut. Andrzej Basiński i in.]. - Wyd. 1, (dodr.). - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2009.
- 4.

Literatura uzupełniająca:

1. Biological, chemical, and radiological terrorism : emergency preparedness and response for the primary care physician / Alan L. Melnick. - New York : Springer, cop. 2008.
2. Medycyna wypadków w transporcie / pod red. Krzysztofa Klukowskiego ; aut. Wiesław Błady [i in.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2005
3. Postępowanie ratownicze w wypadkach masowych i katastrofach / Przemysław Guła. - Kraków : Medycyna Praktyczna, 2009.
4. Powiadomianie i dysponowanie w ratownictwie medycznym / Przemysław Guła. - Kraków : Medycyna Praktyczna, cop. 2009.
5. Ratownictwo chemiczno-medyczne / Jerzy Konieczny, Jerzy Ranecki. - Poznań ; Warszawa : "Garmond", 2007.
6. Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych : medycyna katastrof w zarysie : podręcznik / pod red. Jana Ciećkiewicza ; [aut. Odeda Benin-Goren i in.]. - Wrocław : Górnicki Wydaw. Medyczne, 2008.
7. Triage : ratunkowa segregacja medyczna / red. Kevin Mackway-Jones, Janet Marsden, Jill Windle ; [tł. z jęz. ang.: Krzysztof Dudek]. - Wyd. 1 pol. red. Janusz Jakubaszko. - Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 2012.
8. Wczesne postępowanie medyczne w katastrofach : podręcznik dla ratowników medycznych / red. nauk. Susan M. Briggs ; przy współpr. Kathryn H. Brinsfield ; red. nauk. tł. Andrzej Zawadzki ; z ang. tł. Wojciech Rowiński, Justyna Domienik. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007.
9. Jerzy Konieczny Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe. Leksykon administracji bezpieczeństwa. Garmond Oficyna wydawnicza Poznań 2009
10. [PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK ZDARZENIA Z DUŻĄ LICZBĄ POSZKODOWANYCH - WERSJA 20.pdf](#)

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej